

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶ

ԲԱԳԱՐԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ

2017-2021 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ

ՀՆԳԱՄՅԱ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Մշակվել է՝ համայնքի ղեկավարի և համայնքապետարանի աշխատակիցների կողմից
Ներկայացվել է՝ համայնքի ղեկավար Գևորգ Մարգարյանի կողմից
Հաստատվել է՝ համայնքի ավագանու 2016 թ դեկտեմբերի 27 -ի թիվ 28.1 որոշմամբ

Գ.ԲԱԳԱՐԱՆ 2016թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՀԱՄԱՑՆՔԻ ՊԵԿԱՎԱՐԻ ՈՂՋՈՒՅՆԻ ԽՈՍՔ.....
- 2.ՀԱՄԱՑՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱՎԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ.....
3. ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ ԵՎ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ .....
4. ՀԶՀԾ-Ի ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄ.....
5. ՀԶՀԾ-Ի ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ.....
6. ԵԶՐԱՓԱԿՈՒՄ.....

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԴԵԿԱՎԱՐԻ ՈՂՋՈՒՅՆԻ ԽՈՍՔԸ

ՀՀ Արմավիրի մարզի Բազարան համայնքի 2017-2021 թթ. գարգացման հնգամյա ծրագիրը (այսուհետ՝ ՀԶՀԾ) մշակելիս հաշվի է առնվել, որ համաձայն 2015 թվականի դեկտեմբերի 6-ին փոփոխված ՀՀ Սահմանադրության 181-րդ հոդվածի, ՏԻՄ-երը՝ համայնքի ավագանին և համայնքի դեկավարը, ընտրվում են հինգ տարի ժամկետով, և 210-րդ հոդվածի, «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքը պետք է համապատասխանեցվի Սահմանադրությանը և ուժի մեջ մտնի 2017 թվականի հունվարի 1-ից: Հաշվի առնելով այդ պահանջները՝ մշակվել է համայնքի գարգացման ոչ թե քառամյա, այլ հնգամյա ծրագիր:

ՀԶՀԾ-ն մշակվել է՝ հիմք ընդունելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավասություններն ու լիազորությունները նրանց գործունեության բնագավառներում (ոլորտներում), ՀԶՀԾ-ի մշակման և կառավարման վերաբերյալ համապատասխան հոդվածների դրույթները, ինչպես նաև Արմավիրի մարզպետի կողմից ներկայացված համայնքի հնգամյա գարգացման ծրագրի մշակման մեթոդական ուղեցույցը:

Ներկայացվող ՀԶՀԾ-ն առաջիկա հինգ տարիների համար հանդիսանալու է Բազարան համայնքի գարգացման հիմնական փաստաթղթերից մեկը: ՀԶՀԾ-ի բիլանդակությունը պայմանավորված է համայնքի ուսուրսային (մարդկային, գույքային, ֆինանսատնտեսական, տեխնիկական և այլ) համարակորություններով, համայնքային ծրագրերի իրականացման և ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների և ննժականացվածքների առկայությամբ: ՀԶՀԾ-ում հնարավորինս հաշվի են առնվել համայնքի հանրային ծառայությունների մատչելիության և հասանելիության, նոր ծառայությունների մատուցման և դրանցով պայմանավորված լրացուցիչ ծախսեր առաջանալու խնդիրները: ՀԶՀԾ-ն մշակելիս որպես կողմնորոշիչ են դիտարկվել համայնքի գարգացներու անհրաժեշտությունը, համայնքի տարածքում տնտեսական գործունեության խրախուսման առկա հնարավորությունները, տնտեսության տարբեր ճյուղերի գարգացման (հատկապես՝ արտադրական կազմակերպությունների, փոքր և միջին բիզնեսի և այնի) հնարավորությունները, արդյունավետ կառավարման իրավանացումը: Վերհանված հիմնախնդիրների հիման վրա, ենթով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներից, համայնքի դեկավարը՝ համայնքապետարանի աշխատակազմի և Բազարան համայնքի ավագանու հետ միասին մշակել է համայնքի 2017-2021թթ. ՀԶՀԾ-ն, որը ըննարկվել և հաստատվել է համայնքի ավագանու կողմից և դրվել է գործողության մեջ:

Համայնքի 2017-2021թթ. ՀԶՀԾ-ում ներառված են Բազարան համայնքի տարածական գարգացումը սահմանող՝ քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի մշակման կամ դրանց փոփոխման (լրացման) մասին դրույթներ, շրջակա միջավայրի պահպանմանն ուղղված նախատեսվող միջոցառումներ, համայնքում գործարար միջավայրի բարեկավմանն ուղղված միջոցառումներ, աղետների ռիսկերի կառավարման և քաղաքացիական պաշտպանության հիմնական մոտեցումներ, համայնքի կոմունալ ենթակառուցվածքների գարգացմանն ուղղված միջոցառումներ: ՀԶՀԾ-ն ներառում է նաև Բազարան համայնքի դեկավարի և ավագանու անդամների նախընտրական ծրագրերի բաղադրիչները: Այն Բազարան համայնքի ներդաշնակ և համաշափ գարգացման,

Բազարանի բնակիչների բարեկեցության ապահովման համար առաջիկա հինգ տարիներին ընդունված ծրագիր է, որը համդիսանալու է համայնքի ամենօրյա փաստաթուղթը:

Բազարան համայնքի աշխատակազմը, փաստաթուղթը մշակելիս, հառուկ ուշադրություն է դարձրել և ձգտել, որպեսզի այն հնարավորինս համահունչ լինի գործողության մեջ դրված ՀՀ ուգմավարական, մարզային և տարածաշրջանային զարգացման ծրագրերին՝ ակնկալելով ՀՀ պետական կառավարման մարմինների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների հետ լիակատար փոխընդունում ՀԶՀ-ում ներկայացված խնդիրների առնչությամբ և արդյունավետ համագործակցություն դրանց լուծման գործում:

Համայնքի ղեկավար՝ Գ.Մարգարյան

2.ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

2.1 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Բազարան համայնքը գտնվում է Արմավիրի մարզի արևմտյան մասում, հեռավորությունը Երևանից 90կմ, մարզկենտրոնից 45 կմ, բարձրությունը ծովի մակերևույթից 1000 մ:

Սահմանակից է Թուրքիայի հանրապետությանը, հեռավորությունը՝ պետական սահմանից 0 կմ: Համայնքի տարածքով անցնում են Ախուրյան և Արարս գետերը, համայնքը գտնվում է գետերի միախառնման վայրում:

Համայնքը ունի մեկ միջնակարգ դպրոց՝ աաշակերտների թիվը 60, բուժ կետ և փոստ:

Բնակչությունը գրգիռվում է հողագործությամբ և անասնապահությամբ:

Համայնքի վարչական տարածքում է գտնվում ճարտարապետական հուշարձաններից Սուրբ Շուշանիկ եկեղեցին (10-րդ դար):

2.2 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Այսուակ 1. Համայնքի մշտական բնակչության ու տնային տնտեսությունների ցուցանիշները (01.10.2016 թ. դրությամբ)

Հ/Հ	Ցուցանիշները	Մարդ
1.	Բնակչության առկա թվաքանակը	713
2.	Տնային տնտեսությունների թվաքանակը	161
2.1	այդ թվում՝ ժամանակավոր կացարաններում /վագոն, տնակ/ բնակվող	74
2.2	կիսակառուց տներում բնակվող	9
3.	Ընտանեկան նպաստ ստացող ընտանիքների քանակը	80

Համայնքի բնակչության 54.3% կազմում են տղամարդիկ և 45.7% կանայք: Համայնքի բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմը ներկայացված է աղյուսակ 2-ում:

Աղյուսակ 2. Համայնքի առկա բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմի ցուցանիշները (01.01.2016 թ. Դրությամբ)

Հ/Հ	Ցուցանիշները	Ըստամենք	Կանայք	Տղամարդիկ
1.	Համայնքի բնակչության թիվը, այդ թվում՝	713	326	387
	մինչև 1 տարեկան	15	10	5
	1-2 տարեկան	12	7	5
	3-4 տարեկան	13	7	6
	5-6 տարեկան	19	5	14
	7-10 տարեկան	24	14	10
	11-14 տարեկան	27	14	13
	15-17 տարեկան	19	5	14
	18 և ավելի տարեկան	584	264	320
2.	Կենսաթոշակառուներ (Ներառյալ հաշմանդամներ) այդ թվում՝	49	26	23
3.	Միակողմանի ծնողագորկ երեխաներ	3	0	3
4.	Երկկողմանի ծնողագորկ երեխաներ	1	0	1
5.	Հաշմանդամ երեխաներ	0		
6.	Խնամակալության հանձնված երեխաներ	2	0	2
7.	Հայրենական մեծ պատերազմի մասնակիցներ	0		
8.	Արցախյան պատերազմի մասնակիցներ	11		11
9.	Հաշմանդամներ	16	7	9
10.	Զբաղվածներ / հողագործությամբ/	375		
11.	Գործազորկներ	0		
12.	Ըստանեկան նպաստների պետական համակարգում գրանցված ընտանիքների թիվը	16		
13.	Արցախյան պատերազմում զոհվածների թիվը	1		

Գործազորկների մեծամասնությունը կազմում են կանայք: Տղամարդկանց աշխատունակ մի մասը զբաղված է արտագնա աշխատանքով:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԲԱՂԵՑՐԱԾ ՏԱՐԱԾՔԸ

- Բազարան համայնքի վարչական տարածքը – 4613.33 հա
- Գյուղատնտեսական նշանակության հողեր – 4393.55 հա
- Բնակավայրային նշանակության հողեր – 77.29 հա
- Արցունաբերական հողեր-12.49 հա
- Էներգետիկայի և տրանսպորտի հողեր-0.58 հա
- հատուկ պահպանվող հողեր-85.97 հա
- Ջրային ֆոնդեր – 39.16 հա
- այլ – 4.29 հա
- Բնակավայրի տարածքը – 77.29 հա
- Հողի սեփականաշնորհման մասնակցած ընտանիքների թիվը - 150
- Սեկ հողաբաժնի չափը մինչև 1.2 հա
- Բազարան համայնքի սեփականություն համարվող հողեր – 740.83 հա

2.2 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍՈՑԻԱԼ ՏԻՏԵՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ

- Բազարան համայնքի 2017 թվականի ընդհանուր բյուջեն կազմել է 14774.5 հազար դրամ:
- Որի մեջ համայնքի սեփական եկամուտը կազմում է 32.2 %
- Համայնքում հիմնականում գրաղվում են հողագործությամբ :
- Համայնքում զարգացած գյուղատնտեսությունը հիմնական ճյուղերն են՝
  - պտղատու այգիներ տարեկան շուրջ 600.0 տոննա
  - բանջարաբուծություն տարեկան շուրջ 2000.0 տոննա
- Գյուղատնտեսական արտանդրանքի վաճառքը իրականացվում է տեղում և մթերող կազմակերպություններում:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄՆՆԵՐ

Բազարան համայնքի ղեկավարը վերընտրվել է 3-րդ անգամ անընդմեջ 2016թ. սեպտեմբերի 18-ին;
Համայնքի ավագանին / բաղկացած 5 անդամներից/ ընտրվել է 2014թ. հունիսի 8-ին:

Համայնքապետարանի աշխատակազմը բաղկացած է 5 աշխատակիցներից՝ հետևյալ կառուցվածքով

1. Համայնքի ղեկավար - 1
2. համայնքային ծառայողներ - 3
3. տեխնիկական աշխատող - 1

ԲՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՈՉ ԲՆԱԿԵԼԻ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ

- Բազարան համայնքում կա շուրջ 125 անհատական բնակելի տներ:

Բազարան համայնքում առկա են բնակելի տների կարիք ունեցող ընտանիքներ, որոնք գտնվում են սոցիալապես անապահով վիճակում:

ԲՆԱԿԿՈՄՈՒՆԱԼ և ՉՐՉԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՐԺԻ պահպանություն ԶՐԱՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒՄ

Ոռոգման ջրի ջրաապահովածության պայմաններով համայնքը գտնվում է բարվոք վիճակում:

Ոռոգման ջրամատակարարման համար օգտագործվում է ախուրյան գետի ջրերը:

Անարենպաստ է գոյություն ունեցող ջրամատակարարման ցանցի տեխնիկական վիճակը:

Հիմնախնդիրներ՝

Զրային կառուցների և մատակարարման ցանցի բայրայված և մաշված վիճակ .

ՏՐԱՍՄՈՐՏ, ՏԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

- Համայնքի փողոցները հիմնականում հողից են:

Հիմնախնդիրներ՝

Ներհամայնքային ճանապարհների անբարեկարգ վիճակ
հասարակական տրանսպորտի բացակայություն

Գովազդ, առևտուր և սպասարկում

Համայնքի տարածքում առևտրի, հասարակական սննդի և սպասարկման ոլորտի օբյեկտների ընդհանուր թիվը կազմում է 2, այդ թվում՝

- առևտրի փոքր օբյեկտներ -2

Հիմնախնդիրներ՝

Համայնքում առևտրի միջին և մեծ օբյեկտների բացակայություն

Հասարակական սննդի և սպասարկման ոլորտի օբյեկտների բացակայություն

ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ԲԱԺԻՆ

Համայնքի ենթակայության շկա նախադպրոցական հաստատություն :
Մանկապարտեզի հիմնախնդիրներն են՝

- 1. Ծեմիքի կառուցում

Համայնքի ենթակայության տակ շկա գործող գրադարան:

Հիմնախնդիրներ՝

Ծենքային պայմաններ

Ժամանակակից ընթերցողական գրականության կարիք.

Համայնքի ենթակայության տակ գտնվող մշակույթի տունը գտնվում է անմիտար վիճակում
Հիմնախնդիրներ՝

Մշակութային տան կապիտալ վերանորոգում, կահավորում
Երիտասարդների համար աշխատատեղերի բացակայություն.

- Երիտասարդների համար ժամանցի կազմակերպման անրավարար վիճակ:

Ֆիզկուլտուրա և սպորտ

Հիմնախնդիրներ՝

Մարզադպրոցի կարիք.

Ֆիզիկական կուլտուրայի և առողջ ապրելակերպի արմատավորման ոչ բավարար մակարդակ:

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

- Համայնքի տարածքը սպասարկում է «Երվանդաշատի բժշկական ամբողջատորիա » փակ բաժնետիրական ընկերությունը :

ՀԱՆԳՍԻ ԳՈՏԻՆԵՐ, ԶԲՈՍԱՅԳԻՆԵՐ, ԽԱՂԱՀՐԱՊԱՐԱԿՆԵՐ

Բազարան համայնքը խաղահրապարակ և գրոսայզի չունի:

Էներգամատակարարում

Բազարան համայնքի Էներգամատակարգը կառավարվում է Հայաստանի Էլեկտրության կողմից:

Բազարան համայնքը գազամատակարարում չունի:

Արտաքին լուսավորություն

Բազարան համայնքը արտաքին լուսավորություն չունի:

Հիմնախնդիրներ՝

գիշերային լուսավորության լուսակետերի բացակայություն.

գիշերային լուսավորության ցանցի բացակայություն

2.3 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ ԾՐԱԳՐԵՐ

Համայնքում իրականացվում են ծրագրեր համայնքապետարանի կողմից՝

- 1.ներհամայնքային փողոցների նորոգում
- 2.աղբահանություն

2.4 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ և ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄՆԵՐ

Համայնքի բյուջեի մուտքերը, կարելի է ասել, ձևավրվում են բացառապես վարչական բյուջեի միջոցների հաշվին: Վարչական բյուջեի եկամուտները ձևավրվում են սահմանափակ թվով եկամուտեակների՝ հարկերի, տեղական տուրքերի և գույքի վարձակալությունից եկամուտների հաշվին: Համայնքի բյուջեի կանխատեսվող եկամուտների մած մասը (2017թ.՝ 67.8%, 2018թ.՝ 70.1%, 2019թ.՝ 70.5 %, 2020թ.՝ 70.8%, 2021թ.՝ 80.0%),) ձևավրվում են պետական բյուջեից համայնքներին տրամադրվող ֆինանսական համահարթեցման դուտացիաների հաշվին (առյուսակ 4):

Քանի որ համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասում մուտքեր չեն կանխատեսվում, ապա պլանավորվող հինգ տարիների կապիտալ ծախսերը մեծամասամբ կիրականացվեն համայնքի բյուջեի վարչական մասի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումների և դոնոր կազմակերպությունների հաշվին:

Աղյուսակ 3. Համայնքի 2015-2016թթ. բյուջեի մուտքերի ցուցանիշները և 2017-2021թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումը

Հ/հ	Մուտքերի անվանումը	հազար դրամ						
		2015թ.	2016թ.	2017թ.	2018թ.	2019թ.	2020թ.	2021թ.
		փաստ.	փաստացի	կանխ.	կանխ.	կանխ.	կանխ.	կանխ.
	ԲՅՈՒՋԵՏԱՑԻՆ ՍՈՒՏՔԵՐԸ ԸՆԴԱՄԵՆԸ	13144.3	13405.4	14774.5	15210.0	15670.0	16130.0	16600.0
1	ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ							

1.1	Հողի հարկ	2550.0	2446.5	3500.0	3600.0	3700.0	3800.0	3900.0
1.2	Գույքահարկ շենք շինությունների և փոխադրամիջոցների համար	976.0	886.9	902.4	1000.0	1100.0	1200.0	1300.0
1.3	Տեղական տուրքեր	0	0	50.0	60.0	70.0	80.0	100.0
1.4	Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	176.5	49.9	300.0	350.0	400.0	450.0	500.0
2	Ըստացիկ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ/2.1+2.2/	9441.9	10022.1	10022.1	10200.0	10400.0	10600.0	10800.0
2.1	Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարեցման մկրուերով տրամադրվող դրամացիաներ	9441.9	10022.1	10022.1	10200.0	10400.0	10600.0	10800.0

Աղյուսակ 4. Համայնքի 2017-2021թ. բյուջեն

(Եկամտների կանխատեսումը 2015թվականի համեմատ աճը արտահայտված տոկոսներով)

Եկամտի և ծախսի տեսակը	2015թ. տարեկան պլան	2017թ. կանու.	2015թ փաստնկ ատ %	2018թ. կանու.	2015թ փաստնկ ատ %	2019թ. կանու.	2015թ փաստնկ ատ %	2020թ. կանու.	2015թ փաստնկ ատ %	2019թ. կանու.	2015թ փաստնկ ատ %
Ընդամենը եկամուտներ	13495.1	14774.5	0.9%	15210.0	12.7%	15670.0	16.1%	16130.0	19.5%	16600.0	23.0%
Հարկային եկամուտներ որից	3752.4	4452.4	18.6%	4660.0	24.2%	4870.0	29.8%	5080.0	35.3%	5300.0	41.2%
Հողի հարկ	3000.0	3500.0		3600.0		3700.0		3800.0		3900.0	
Գույքահարկ /շենք և ավտո/	702.4	902.4		1000.0		1100.0		1200.0		1300.0	
Տնօղական տուրքեր	50.0	50.0		60.0		70.0		80.0		100.0	
Այլ եկամուտներ	300.0	300.0		350.0		400.0		450.0		500.0	
Պաշտոնական ընթացիկ դրամաշն.	9441.9	10022.1		10200.0		10400.0		10600.0		10800.0	

2.5. ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԽՈՂԲՆԴՈՏՆԵՐ ԵՎ ԴԺՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Կապիտալ վերանորոգման և բարեկարգման կարիք ունեն մշակույթի տունը, ճանապարհները, համայնքայիտարանի շենքը

- գործազրկություն, սոցիալապես անապահով աղքատ բնակչություն, ցածր աշխատավարձի առկայություն
- խմելաջրի ցացի բացակայություն
- ոռոգման համակարգի աննվարժար վիճակ

Գյուղատնտեսական արտադրանքի իրացման խնդիրը դժվարություններ է առաջացրել համայնքի բյուջե մուտքազրկող հողի հարկի և գույքահարկի գանձման գործընթացում:

Նշված հիմնահարցերի լուծման համար առկա դժվարությունները կապված են հիմնականում համայնքի եկամուտներից: Համայնքը չունի անհրաժեշտ եկամուտներ՝ իր առջև դրված հիմնահարցերը միանգամից լուծելու համար:

2.6. Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (Ուժչւ) վերլուծություն

Համայնքի զարգացումն ապահովող միջոցառումների մշակման և իրատեսական արդյունքների հասնելու համար իրականացվել է համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, արտաքին միջավայրի կողմից ընձեռնված հնարավորությունների և սպառնալիքների գնահատում

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
1. Հեռախոսակապի և հեռուստաընկերությունների առկայություն 2. Համայնքային իշխանությունը պատրաստակամ է համայնքում ներդրողներին նպաստավոր պայմաններ առաջարկելիս 3. Անշարժ գույքի ցածր գներ 4. Պոտատու և խաղողի այգիների մոտ 70 հա տարածք	1. Խմելու ջրի համակարգի բացակայություն 2. Գազաֆիկացման բացակայություն 2. Անբարեկարգ փողոցների առկայություն 3. Համայնքային ենթակայության կառուցների վերանորոգման և գույքի ձեռքբերման անհրաժեշտություն 4. Գործարար-ակտիվ երիտասարդների թույլ կապ 5. Առկա գործազրկություն 6. Բնակչության վարկունակության անկում 7. Ներդրումային ծրագրերի և արտասահմանյան ներդրողների բացակայություն 8. Գյուղատնտեսական մթերքների իրացման խնդիր 9. Հասարակական տրանսպորտի բացակայություն
Հնարավորություններ	Սպառնալիքներ

<ul style="list-style-type: none"> - Հեռանկարային ծրագրեր, որոնք կրերեն ֆինանսական կայունության - Մեծ է աշխատուժի առկայությունը - Համայնքի դեկավարն ու ավագանին վայելում են բնակչության վստահությունը 	<ul style="list-style-type: none"> - Խմելաջրի համակարգի բացակայություն չամայնքում զազաֆիկացման բացակայություն - Բնակչության անվճարությակ լինելը
--	---

3. ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ ԵՎ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆՎՈՐՈՒՄ

3.1 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՏԵՍԼԱԿԱՆ

Բազարանի տարածքային և տնտեսական զարգացման գործում կարևոր է հաշվի առնել համայնքի բնակչության հեռանկարային աճը, որը ենում է համայնքի հեռանկարային տարածքային զարգացման հսարակություններից:

Համայնքի զարգացման ռազմավարությունն է՝ բարեփոխումներ անցկացնելու ճանապարհով հետևողականորեն բարեկավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական, մշակութային և հանգստի պայմանները և մաքուր, բարեկարգ, կանաչապատ և գրավիչ մնակավայրը:

Զարգացման հիմնական ուղղությունների իրականացման գործընթացում խիստ կարևորվում է տեղական իշխանությունների, համայնքի բնակչության, լրատվամիջնության և գործարարների համատեղ գործունեությունը, ինչպես նաև համագործակցությունը պետական կառավարման մարմինների և դոնոր կազմակերպությունների հետ:

Համայնքի կայուն զարգացման ցուցանիշներն են՝

- ✓ Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների հարաբերությունը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվին (արտահայտված տոկոսով),
- ✓ Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճ, արտահայտված տոկոսով,
- ✓ Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի փոփոխությունը (չպայմանավորված բնական աճով) նախորդ տարվա համեմատ, արտահայտված տոկոսով:

Ցուցանիշների արժեքները հինգ տարիների համար ներկայացված է աղյուսակ 5-ում:

Աղյուսակ 5. Համայնքի կայուն զարգացման ցուցանիշների կանխադաշտեավող արժեքները հինգ տարիների համար (2017-2021թթ.)

Հ/Հ	Ցուցանիշները	2017	2018	2019	2020	2021
1.	Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների հարաբերությունը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվին (արտահայտված տոկոսով)	10%	10%	9.0%	9.0%	8.0%

2.	Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճ, արտահայտված տոկոսով	0.9%	0.3%	0.3 %	0.3 %	0.3%
3.	Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի փոփոխությունը (չպայմանավորված բնական աճով) նախորդ տարվա համեմատ, արտահայտված տոկոսով	0.3%	0.3%	0.3%	0.3%	0.3%

3.2 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

Առաջիկա 5 տարիներին համայնքի հիմնական նպատակներն են՝

- Համայնքում կառուցել խմելու ջրագիծ, զազաֆիկացնել, հետևողականորեն բարեփոխումներ անցկացնելու ճանապարհով բարելավել բնակչության սոցիալ-տնտեսական, մշակութային և հանգստի պայմանները, համայնքը դարձնել բարեկեցիկ
- Նորոգել և ավագապատել համայնքի փողոցները, անցկացնել արտաքին լուսավորության ցանց:
- Համայնքի ղեկավարի իրավասության շրջանակներում միջոցներ ձեռնարկել պաշտպանելու համայնքի բնակիչների ու տնտեսավարող սուբյեկտների իրավունքներն ու շահերը.
- համայնքում պայմաններ ստեղծել՝ զարգացնելու փոքր և միջին բիզնեսը՝ ստեղծելով նոր աշխատատեղեր մասնավոր սեկտորում
- Միջոցներ ձեռնարկել համայնքի սոցիալապես, անապահով ընտանիքների սոցիալական, կոմունալ-կենցաղային պայմանների բարեկավման համար
- Բարձրացնել համայնքի բնակչությանը մատուցվող ծառայությունների և սպասարկումների մակարդակն ու որակը՝ բարելավելով համայնքի բյուջեի եկամուտների հավաքման աշխատանքները և նպատակային օգտագործելով բյուջեի միջոցները
- համայնքի բնակչության մշակութային կյանքի և աշխատանքից ազատ ժամերին հանգստի կազմակերպում
- Բարեկավել համայնքի բյուջեի ֆինանսական վիճակը՝ բարձրացնելով եկամուտների հավաքագրման մակարդակը՝ ճշտելով հողի հարկի և գույքահարկի բազաները
- համայնքի ճանապարհների հիմնանորոգում:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ

Առաջիկա 5 տարիներին համայնքի հիմնական ծրագրերն են՝

- ✓ Համայնքի խմելու ջրագծի անցկացում, ցանցի կառուցում
- ✓ Համայնքի զազաֆիկացում
- ✓ Համայնքի վարչական տարածքի բարեկագրում
- ✓ Համայնքի փողոցների և ճանապարհների հիմնանորոգում
- ✓ Համայնքի գիշերային լուսավորության ցանցի անցկացում

- ✓ Աշակույթի տան կապիտալ վերանորոգում

Նշված խնդիրների լուծման նպատակով նախատեսվող ծրագրերը ներկայացված են ծրագրերի անձնագրերում:

ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐՆԻ

Համայնքի խմելու ջրագծի անցկացում, ցանցի կառուցում

(Ծրագրի մեջմաս)

ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁԱԳԻՐՆ2

Համայնքի գաղափիկացում

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքի գաղափիկացման բացակայություն						
	Ցուցանիշներ						
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Համայնքի գաղափիկացում	Եղակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	0	0	200000.0	200000.0	200000.0	200000.0	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.	Ցուցանիշներ					
1. Փաստաթղթերի կազմում	Եղակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	-	-	-	-	-	-	
2. Կապիտալ շինարարություն՝ գաղափիկացում	2.	Ցուցանիշներ					
	Եղակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	-	-	200000.0	200000.0	200000.0	200000.0	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1.1. Շինարարական կազմակերպության ընտրության մրցույթը 1.2. Կերել պայմանագիր հաղթող շին. կազմակերպության հետ իրականացնել աշխատանքները 1.3 Տեխնիկական միջոցների ձեռքբերում 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. Իրականացնել աշխատանքները 2.2. Կազմել, բնարկել և ընդունել աշխատանքների կատարման ավարտական ակտը	Ցուցանիշներ					
Ծրագրի բյուջեն	Ըսթացիկ ծախսեր՝ 0 հազար դրամ Կապիտալ ծախսեր՝ 800000.0 հազար դրամ Ըստհանուր բյուջեն՝ 800000.0 հազար դրամ	Ցուցանիշներ					
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Դոնոր կազմակերպություններ, պետության աջակցություն	Ցուցանիշներ					
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը		Ցուցանիշներ					
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչություն	Ցուցանիշներ					
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2021թթ.	Ցուցանիշներ					
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Համայնքի գաղափիկացում	Ցուցանիշներ					

ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐՆՅ

Համայնքի վարչական տարածքի բարուեզագրություն

ՇՐԱՎՈՐԻ ԱԽԵԼՈՒՅՑ

ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐՆ4

Համայնքի փողոցների և ճանապարհների հիմնանորոգություն

(Ըստպի ամովանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքի փողոցների և ճանապարհների նորոգում և հիմնանորոգում																																																																	
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ ՈՒնենալ նորգլած բարեկարգված փողոցներ և ճանապարհներ	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="3">Ցուցանիշներ</th> <th rowspan="3">Ելակետային արժեք</th> <th colspan="5">Թիրախային արժեքներ</th> </tr> <tr> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> </tr> <tr> <th></th> <th>1000.0</th> <th>1000.0</th> <th>1000.0</th> <th>1000.0</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <th rowspan="3">Ցուցանիշներ</th> <th rowspan="3">Ելակետային արժեք</th> <th colspan="5">Թիրախային արժեքներ</th> </tr> <tr> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> </tr> <tr> <th></th> <th>-</th> <th>-</th> <th>-</th> <th>-</th> </tr> <tr> <td>2.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <th rowspan="3">Ցուցանիշներ</th> <th rowspan="3">Ելակետային արժեք</th> <th colspan="5">Թիրախային արժեքներ</th> </tr> <tr> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> </tr> <tr> <th></th> <th>1000.0</th> <th>1000.0</th> <th>1000.0</th> <th>1000.0</th> </tr> </tbody> </table>	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					2016	2017	2018	2019	2020		1000.0	1000.0	1000.0	1000.0	1.							Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					2016	2017	2018	2019	2020		-	-	-	-	2.							Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					2016	2017	2018	2019	2020		1000.0	1000.0	1000.0	1000.0
Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք			Թիրախային արժեքներ																																																														
				2016	2017	2018	2019	2020																																																										
			1000.0	1000.0	1000.0	1000.0																																																												
1.																																																																		
Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ																																																																
		2016	2017	2018	2019	2020																																																												
			-	-	-	-																																																												
2.																																																																		
Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ																																																																
		2016	2017	2018	2019	2020																																																												
			1000.0	1000.0	1000.0	1000.0																																																												
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքները 1. Փաստաթղթերի կազմում 2. Փողոցների և ճանապարհների բարեկարգում, հիմնանորոգում և նորոգում	<table border="1"> <tr> <td>1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</td> </tr> <tr> <td>1.1. Մանրախճի, ավագի ձեռք բերում</td> </tr> <tr> <td>1.2. Տեխնիկայի վարձակալում</td> </tr> <tr> <td>2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</td> </tr> <tr> <td>2.1 Մանրախճի, ավագի փոռում, ամրացում</td> </tr> </table>	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ	1.1. Մանրախճի, ավագի ձեռք բերում	1.2. Տեխնիկայի վարձակալում	2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ	2.1 Մանրախճի, ավագի փոռում, ամրացում																																																												
1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ																																																																		
1.1. Մանրախճի, ավագի ձեռք բերում																																																																		
1.2. Տեխնիկայի վարձակալում																																																																		
2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ																																																																		
2.1 Մանրախճի, ավագի փոռում, ամրացում																																																																		
Ծրագրի բյուջեն	<table border="1"> <tr> <td>Ընթացիկ ծախսեր</td> <td>0</td> <td>հազար դրամ</td> </tr> <tr> <td>Կապիտալ ծախսեր</td> <td>5000.0</td> <td>հազար դրամ</td> </tr> <tr> <td>Ըստհանուր բյուջեն</td> <td>5000.0</td> <td>հազար դրամ</td> </tr> </table>	Ընթացիկ ծախսեր	0	հազար դրամ	Կապիտալ ծախսեր	5000.0	հազար դրամ	Ըստհանուր բյուջեն	5000.0	հազար դրամ																																																								
Ընթացիկ ծախսեր	0	հազար դրամ																																																																
Կապիտալ ծախսեր	5000.0	հազար դրամ																																																																
Ըստհանուր բյուջեն	5000.0	հազար դրամ																																																																
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ																																																																		
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը																																																																		
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչները																																																																	
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-2021թթ.																																																																	
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Համայնքի փողոցների և ճանապարհների նորոգում և հիմնանորոգում																																																																	

ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐՆ5

Համայնքի զիշերային լուսավորության ցանցի անցկացում

(Ծրագի անվանում)

ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐՆԵՐ

Աշակույթի տան կապիտալ վերանորոգում

(Հրազդականություն)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Մշակույթի տան անմիտար վիճակ																				
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Ունենալ կահավորված մշակույթի տուն, համայնքում մշակույթի զարգացման համար	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Ցուցանիշներ</th> <th rowspan="2">Ելակետային արժեք</th> <th colspan="5">Թիրախային արժեքներ</th> </tr> <tr> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2021</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td><td>-</td><td>20000.0</td><td>20000.0</td><td>20000.0</td><td>20000.0</td><td>20000.0</td></tr> </tbody> </table>	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					2016	2017	2018	2019	2020	2021	-	-	20000.0	20000.0	20000.0	20000.0	20000.0
Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք			Թիրախային արժեքներ																	
		2016	2017	2018	2019	2020	2021														
-	-	20000.0	20000.0	20000.0	20000.0	20000.0															
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.																				
1. Փաստաթղթերի կազմում	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Ցուցանիշներ</th> <th rowspan="2">Ելակետային արժեք</th> <th colspan="5">Թիրախային արժեքներ</th> </tr> <tr> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2021</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr> </tbody> </table>	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					2016	2017	2018	2019	2020	2021	-	-	-	-	-	-	-
Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք			Թիրախային արժեքներ																	
		2016	2017	2018	2019	2020	2021														
-	-	-	-	-	-	-															
2. կափառական վերանորոգում	2.																				
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Ցուցանիշներ</th> <th rowspan="2">Ելակետային արժեք</th> <th colspan="5">Թիրախային արժեքներ</th> </tr> <tr> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2021</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td><td>-</td><td>20000.0</td><td>20000.0</td><td>20000.0</td><td>20000.0</td><td>20000.0</td></tr> </tbody> </table> <p>1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. Նախագծանախահաջվային փաստաթղթերի կազմում 1.2. Կնքել պայմանագիր հաղթող շին. կազմակերպության հետ, իրականացնել աշխատանքները 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. Իրականացնել աշխատանքները 2.2. Կազմել, ընսարկել և ընդունել աշխատանքների կատարման ավարտական ակտը</p>	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					2016	2017	2018	2019	2020	2021	-	-	20000.0	20000.0	20000.0	20000.0	20000.0
Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք			Թիրախային արժեքներ																	
		2016	2017	2018	2019	2020	2021														
-	-	20000.0	20000.0	20000.0	20000.0	20000.0															
Ծրագրի բյուջեն	<table> <tbody> <tr> <td>Ըսթացիկ ծախսեր</td> <td>0</td> <td>հազար դրամ</td> </tr> <tr> <td>Կապիտալ ծախսեր</td> <td>80000.0</td> <td>հազար դրամ</td> </tr> <tr> <td>Ըստհանուր բյուջեն</td> <td>80000.0</td> <td>հազար դրամ</td> </tr> </tbody> </table>	Ըսթացիկ ծախսեր	0	հազար դրամ	Կապիտալ ծախսեր	80000.0	հազար դրամ	Ըստհանուր բյուջեն	80000.0	հազար դրամ											
Ըսթացիկ ծախսեր	0	հազար դրամ																			
Կապիտալ ծախսեր	80000.0	հազար դրամ																			
Ըստհանուր բյուջեն	80000.0	հազար դրամ																			
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Ֆինանսավորման աջակցություն																				
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը																					
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչություն																				
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2021թթ.																				
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Մշակույթի տան կափառական վերանորոգում																				

4. ՀԶՀ-Ի ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄ

Համայնքի յուրաքանչյուր տարվա բյուջեի նախագծի կազմման ծրագրային հիմքը ՀՀՀ-ում համապատասխան տարվա համար նախատեսված ոլորտային և բնակավայրային ծրագրերն են, որոնց իրականացման համար հաշվարկվել են ֆինանսավորման համապատասխան աղյուրներ և ծախսեր: Գործականում, ՀՀՀ-ի իրականացումը հանգում է հիմնականում (չհաշված ֆինանսավորման այլ առյուրների հաշվին նախատեսված ծրագրերը) համայնքի գալիք հինգ տարիների բյուջեների կատարմանը:

Այսուակ 7. ՀՀՀ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

(Բազարան համայնք)

(2017-2021 թթ.)

Պարտադիր յննիդր	Բյուջե տավորված միջոցներ	Ծրագրի կատարումը ըստ տարիների	Ֆինանսավորման արդյունքներ				Ծախսերի դասեր	Ֆինանսավորման կարգավիճակ	Կ գոկար ներկա գործադրություններ	Կ գոկար
			2017	2018	2019	2020				
Համայնքի խմելու ջրագծի անցկացում, ցանցի կառուցում		10100.0	10100.0	10100.0	10100.0	V	V			
Համայնքի գազաֆիկացում		500.0	20000.0	10100.0	500.0	V	V			
Համայնքի վարչական տարածքի քարտեզագրում		500.0	500.0	500.0	500.0	V	V			

Համայնքի փողոցների և ճանապարհներ ի նորոգում և հիմնանորոգում		1000.0	1000.0	1000.0	1000.0	V							
Համայնքի արտաքին լուսավորությա ն ցանցի վերականգնում			1000.0	1000.0	V								
Մշակույթի տան կահավորում և զեռուցման համակարգի անցկացում		20000.0	20000.0	20000.0	20000.0	V	V	V	V				

Լուծումներ

5. ՀԶՀԾ-Ի ՄՈՆԻԹՈՐԻԿԱ

ՀԶՀԾ-ի ներքին մոնիթորինգն իրականացվելու է ՀԶՀԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՄ-ի կողմից յուրաքանչյուր տարին մեկ անգամ:

ՀԶՀԾ-ի մոնիթորինգն իրականացվելու է ըստ ոլորտային ծրագրերի ու միջոցառումների աշխատանքների կատարման ցուցանիշների:

ԵԶՐԱՓԱԿՈՒՄ

Համայնքի սոցիալ-տնտեսական գարզացման հնգամյա ծրագիրը եիմք է հանդիսանալու համայնքի տարեկան ծրագրերի և բյուջեների մշակման և կատարման աշխատանքները կազմակերպելիս:

Ելնելով Բազարան համայնքի սոցիալ-տնտեսական գարզացման հնգամյա ծրագրի ռազմավարությունից և ընդհանուր նպատակներից՝ շատ կարևոր է սեփական եկամուտների լրացուցիչ աղբյուրներ գտնելը, ֆինանսական միջոցների արդյունավետ հավաքագրման կազմակերպումն ու նպատակային օգտագործումը: 2017-2021թթ. համայնքային բյուջեները պետք է մշակել՝ որպես գարզացման ծրագրային բյուջեներ, որոնցով հնարավոր կլինի իրականացնել ինչպես ընթացիկ և հիմնական վերանորոգման աշխատանքներ, այնպես էլ սոցիալ-տնտեսական գարզացման տարրեր ծրագրեր:

Համայնքապետարանի բաժինները և ծառայությունները կմշակեն իրենց բնագավառի գարզացման կոնկրետ ծրագրեր, որոնք կարենի է ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության

կառավարություն, մարզպետարան: Լրացուցիչ ներդրումներ հայքայթելու նպատակով նախատեսվում է փնտրել ինվեստիցիաների նոր աղբյուրներ, ներգրավել գործարարների սեփական միջոցները, տարրեր սոցիալական իիմնադրամների ներդրումները:

ՀԶՀ-ն հանդիսանալու է համայնքի զալիք հինգ տարիների գործունեության ուղեցույցը: 2017-2021թթ. ընթացքում ՀԶՀ-ում ընդգրկված ծրագրերի իրականացմանն են ուղղված լինելու համայնքի ՏԻՄ-երի ջանքերն ու աշխատանքը մոբիլիզացնելով համայնքի ֆինանսական, մարդկային և նյութական ռեսուրսների ողջ պոտենցիալը: ՀԶՀ-ի իրազործումը հնարավորություն կտա քայլ առ քայլ մոտենալ հեռվում նշմարվող այն ցանկալի տեսլականին, որպիսին ցանկանում է տեսնել համայնքի յուրաքանչյուր բնակիչ: ՀԶՀ-ում տեղ գտած դրույթները լինելու են այն ծրագրային հիմքը, որի վրա հենվելով կազմվելու է համայնքի յուրաքանչյուր տարվա բյուջեն:

Ծրագիրը հաջողությամբ իրազործելու համար ՏԻՄ-երը պետք է սերտորեն և արդյունավետ համագործակցեն պետական կառույցների, միջազգային դուռը կազմակերպությունների և այլ շահագրգիռ կողմերի և կառույցների հետ:

ՀԶՀ-ի իրականացման հսկողությունը և ներքին վերահսկողությունը կիրականացնեն համայնքի դեկավարը և համայնքի ավագանին: ՀԶՀ-ի ներքին վերահսկողության արդյունքները կներկայացվեն համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն:

Յուրաքանչյուր հաջորդ տարի կկատարվի ՀԶՀ-ի իրականացման նախորդ տարվա արդյունքների ուսումնասիրություն, ամփոփում, ձեռքբերումների գնահատում և թերությունների բացահայտում: Նախորդ տարվա արդյունքների հիման վրա համապատասխան ուղղումներ և լրացումներ կկատարվեն մնացած տարիների ծրագրերում:

Հիմնվելով ՀԶՀ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության վերաբերյալ համայնքի ավագանու կայացրած որոշման վրա, ՀԶՀ-ի վերանայման անհրաժեշտության դեպքում, համայնքի դեկավարը ՀԶՀ-ում փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու վերաբերյալ իր և (կամ) համայնքի ավագանու անդամներից ստացված բոլոր առաջարկությունները ներկայացնում է համայնքի ավագանու ցննարկմանը և հաստատմանը:

Համայնքի ավագանու անդամի (անդամների) առաջարկած այն փոփոխությունները և (կամ) լրացումները, որոնք ավելացնում են ՀԶՀ-ի իրականացման ծախսերը, համայնքի ավագանու որոշմամբ ընդունվում են միայն համայնքի դեկավարի եզրակացության առկայությամբ և ավագանու նիստին ներկա անդամների ձայների երկու երրորդով:

ՀԶՀ-ի փոփոխությունները և (կամ) լրացումները, ավագանու հաստատումից հետո, հրապարակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով
Աշխատակազմի քարտուղար

ԵՎ.Գևորգյան

ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ

(Բազարած համայնք)

(2017-2021 թվականներ)

Համախթիւ կայուն գոլոգացում		Տրամարանակ մողելի բաղադրիչ	
Արագագույքան շնորհ ցածր առևտուր Ռուսամիջնարդի հարաբերությունը համապետ Ռուսաստանի Ռուսական լիդին		Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2015)	
Համախթիւ կանխատեսվող արժեք (2016)		Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2017)	
Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2017)		Ցուցանիշի կատարողական (2017)	
Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2018)		Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2018)	
Ցուցանիշի կատարողական (2018)		Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2019)	
Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2019)		Ցուցանիշի կատարողական (2019)	
Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2019)		Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2020)	
Ցուցանիշի կատարողական (2020)		Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2020)	
Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2020)		Ցուցանիշի կատարողական (2020)	
Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2021)		Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2021)	
Ցուցանիշի կատարողական (2021)		Ցուցանիշի ստացման աղյուր	
Համախթիւ գոլոգացում Ռուսականիցի թվի դուրսելությունը նախորդ տարրա համանատ, արտահայտված տեղաբայու, ինչպես իսկ այսպիսուղային կողմանից բարձրացնական պատճենությունը բարձրացնական ամբողջության մեջ		Ցուցանիշի ստացման մեջնորդ	
1. Գործարար միջազգայի բարեկավում և ձեռնադրաստիրության իրավունք			

Համայնքուած հեռանդրակատիրական գործառնությամբ գրադեղու սովորությունների թիվը (անհատ հեռանդրակատերի և նեղանարկություններ)	X	ԴԵԿ բարձրացնելու բաժին	Հաջործ հաջործություն
Ոչ զյուղատնտնազամ ինազավառում Քորմալ գրազիւածության աճ	X	ԴԵԿ տարածաշային բաժիններու	Հաջործ հաջործություն
2. Համայնքի գործի և դրամական միջոցների կուտակում			
Գործի հետ գործարքների համապատասխանությունը «Գործի կուտակումնեւ հաջործին»	80%	85% 87% 90% 95%	
3. Նախադպրոցական արտօնադրոցական գաստիարակություն			
Առանձմացված Նախադպրոցական հաստատություն (այս համայնքին, դրտել առանձին նախակիրարան չկա)	0	0 X	Համայնքապամ տարան Փաստաթղթայ ին ուսումնասիրութ յում
Նախադպրոցական հաստատության ներուու ընդունված ենէնամերի թվաքանակը հարաբերությունը համայնքի սահսադրոցական տարրից կորպորատիվ ընդունուց թվին, արտահայտված տոկոսով)			

Գալ	Թիվ	Անձնագիրահամապնդակ	Կամաց շրջապահութեան աշխատող	Փաստաթուղթ	Փաստաթուղթը ուսումնակրության ժամանակակից մուտքագրութեան աշխատող	Համայնքային ռազմագրական նախարարութեան պատվական պատճեան աշխատող
1	5	Անձնագիրահամապնդակ համապատասխան աշխատողի մասնակից մուտքագրութեան աշխատող	Համայնքային ռազմագրական նախարարութեան պատվական պատճեան աշխատող	Համայնքային ռազմագրական նախարարութեան պատվական պատճեան աշխատող		
2	5	Անձնագիրահամապնդակ համապատասխան աշխատողի մասնակից մուտքագրութեան աշխատող	Համայնքային ռազմագրական նախարարութեան պատվական պատճեան աշխատող	Համայնքային ռազմագրական նախարարութեան պատվական պատճեան աշխատող		
3	5	Անձնագիրահամապնդակ համապատասխան աշխատողի մասնակից մուտքագրութեան աշխատող	Համայնքային ռազմագրական նախարարութեան պատվական պատճեան աշխատող	Համայնքային ռազմագրական նախարարութեան պատվական պատճեան աշխատող		
4	5	Անձնագիրահամապնդակ համապատասխան աշխատողի մասնակից մուտքագրութեան աշխատող	Համայնքային ռազմագրական նախարարութեան պատվական պատճեան աշխատող	Համայնքային ռազմագրական նախարարութեան պատվական պատճեան աշխատող		
5	5	Անձնագիրահամապնդակ համապատասխան աշխատողի մասնակից մուտքագրութեան աշխատող	Համայնքային ռազմագրական նախարարութեան պատվական պատճեան աշխատող	Համայնքային ռազմագրական նախարարութեան պատվական պատճեան աշխատող		

Համայնքամասական հարցակայութերում տեղադրության առջի հարցաքերպությունը համայնքամաս առաջցացրց աճրոջ աջրին, պատճենայսության տոկոսությունը	X	Համայնքամասական տարածման ակտի օպերատորների բոլոր հարցագույցները											
Համայնքի ամփետապալսման մաքրուման նվազագույն տոկոսածովի մակերեսի հարցաքերպությունը համայնքի Ըստհատող տարածքի մակերեսին, արտահայտված տոկոսությունը	15%	15%	15%	15%	15%	15%	15%	15%	15%	15%	15%	X	Համայնքամասական տարածման ակտի օպերատորների բոլոր հարցագույցները
Համայնքի բնակչությանը բավարարվածությունը արժանապահությունը և ամփետապալսման նմուշությունը	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	X	Համայնքի բնակչությանը բավարարվածությունը և ամփետապահությունը և ամփետապալսման նմուշությունը
Համայնքի բնակչությանը բավարարվածությունը և ամփետապահությունը և գործադրությունը	0%	0%	0%	0%	0%	20%	50%	100%	100%	X	Համայնքի բնակչությանը բավարարվածությունը և ամփետապահությունը և գործադրությունը		
Համայնքի բնակչությանը բավարարվածությունը և գործադրությունը և գործադրությունը	80%	80%	80%	80%	80%	80%	80%	90%	90%	X	Համայնքի բնակչությանը բավարարվածությունը և ամփետապահությունը և գործադրությունը և գործադրությունը		
Համայնքի կամաշ տարածքների տարեկան աճ արտահայտված տոկոսությունը	5%	5%	5%	8%	10%	10%	10%	10%	10%	X	Համայնքամասական տարածման տոկոսությունը		
Գեղեցկեանատների համապատասխանությունը հատակագծին (այսինքն՝ գեղեցկեանատան հաստատված տարածքությունը դրսությունը դրսությունը)										X	Համայնքամասական տարածման տոկոսությունը		

9.Համայնքի հասարակութան
տրամադրութիւնը պահատանքի
կազմակերպութիւն, համայնքային
ճանապարհային
ենթակառուցվածքների
պահպանություն և շահագործում

Համայնքի բնակչութիւնը
ռավարարութեածությունը համայնքը
սպասարկութիւն հասարակութան
տրամադրութիւնը աշխատանքներից

0%
0%
0%

50%
50%
50%

X
Համայնքի
բնակչութիւնը

Համայնքի բնակչութան
ճանապարհային տեղադրյալը
հարաբերությունը ամենամեծէ թվի
ճանապարհային նշաններին,
արտադրյալը տրվութ

0%
50%
50%

X
Համայնքի
բնակչութան

Փաստաթուրայի
ին
ոստմասարդութ
յուն

Համայնքի կահանուրկան
ավատականային կանոնադրութիւն
կանոնադրութիւնը ավտոռուրապին
կանոնադրութիւնը ընդունութ ընդունութ

X
Համայնքի բնակչութ
տուրան

Փաստաթուրայի
ին
ոստմասարդութ
յուն

Համայնքի բնակչութ
տուրան

Փաստաթուրայի
ին
ոստմասարդութ
յուն

Համայնքի բնակչութ
տուրան

Դ
Ընթացություն/
նրան

Համայնքի բնակչութիւնը
ռավարարութեածությունը համայնքը
սպասարկութիւն հասարակութան
տրամադրութիւնը աշխատանքներից

0%
0%
0%

50%
50%
50%

X
Համայնքի
բնակչութիւնը

Համայնքի բնակչութան
ճանապարհային տեղադրյալը
հարաբերությունը ամենամեծէ թվի
ճանապարհային նշաններին,
արտադրյալը տրվութ

0%
50%
50%

X
Համայնքի
բնակչութան

Փաստաթուրայի
ին
ոստմասարդութ
յուն

Համայնքի կահանուրկան
ավատականային կանոնադրութիւն
կանոնադրութիւնը ավտոռուրապին
կանոնադրութիւնը ընդունութ ընդունութ

X
Համայնքի բնակչութ
տուրան

Փաստաթուրայի
ին
ոստմասարդութ
յուն

Համայնքի բնակչութ
տուրան

Փաստաթուրայի
ին
ոստմասարդութ
յուն

Համայնքի բնակչութ
տուրան

Դ
Ընթացություն/
նրան

Համայնքի բնակչութիւնը
ռավարարութեածութիւնը համայնքը
սպասարկութիւն հասարակութան
տրամադրութիւնը աշխատանքներից

0%
0%
0%

50%
50%
50%

X
Համայնքի
բնակչութիւնը

Համայնքի բնակչութան
ճանապարհային տեղադրյալը
հարաբերությունը ամենամեծէ թվի
ճանապարհային նշաններին,
արտադրյալը տրվութ

0%
50%
50%

X
Համայնքի
բնակչութան

Փաստաթուրայի
ին
ոստմասարդութ
յուն

Համայնքի կահանուրկան
ավատականային կանոնադրութիւն
կանոնադրութիւնը ավտոռուրապին
կանոնադրութիւնը ընդունութ ընդունութ

X
Համայնքի բնակչութ
տուրան

Փաստաթուրայի
ին
ոստմասարդութ
յուն

Համայնքի բնակչութ
տուրան

Փաստաթուրայի
ին
ոստմասարդութ
յուն

Համայնքի բնակչութ
տուրան

Դ
Ընթացություն/
նրան

Արտակարգ իրավիճակներում ընակցույթան պաշտպանության ռ. բարձրացնելում ընազավառությունը հանդիսի քայլ մարդիկների հմտությունների կատարելագործման նպատակով վարժական									
Կամավորակած կրկնարարակամի վիճակումների առեջողական ուսուցման կազմակերպություն	ԱՐ	ԱՐ	ԱՐ	ԱՐ	ԱՐ	ԱՐ	ԱՐ	ԱՐ	ԱՐ
12. Գյուղական բնակչակալություն ընդգրկող համայնքներում գյուղատնտեսության զարգացման խթանում									
Համայնքի գյուղատնտեսությանը գրավող ընակիցների ենթանում տարեկան աճ	5%	5%	10%	15%	15%	20%	25%	X	Գյուղատնտես ու-քայլ գյուղուց բնակչություն ունենալու նույն ուժությունը
Բնակչական տարեկան աճ	5%	5%	10%	15%	15%	20%	25%	X	Համայնքական տարեկան աճ
Համայնքի մշակույթ զուրկության հետաքանական նշանակության հորիզոն հարաբերությունը ընդունակութ զուրկության հետաքանական նշանակության հորիզոնին արտադրության տոկոսությունը :	80%	80%	-80%	85%	90%	95%	X	Համայնքական տարեկան աճ տարեկան արդյունականությունը	Հարցում
13. Համայնքում շրջակա միջավայրի պահպանությունը									
Համայնքում էներգետիկանը լամաշերով լրացրույնի տարածքի հարաբերությունը ընդունակութ զուրկության տարածքին, արտադրության տոկոսությունը	0%	0%	0%	0%	65%	70%	80%	X	Համայնքական տարեկան արդյունականությունը ին ուսումնակարգությունը

Համայնքի կազմակերպած ժառանգության ժամանակ տևելում	0	0	0	X	Համայնքապետական տարածություն	Փաստաթղթայ ին ռազմակիրով յուն
Համայնքի մարդուած շարաթղթականից	2	2	2	2	2	Համայնքապետական տարածություն
15. Համայնքի երիտասարդության խնդիրների լուծման ուղղված ծրագրերի և միջոցառումների կազմակերպում						
Համայնքի միջոցներով կազմակերպած ծրագրերի և միջոցառումների բանակ			2	2	X	Համայնքապետական տարածություն
16.Համայնքում ծննդյանը և բազմազակության խթանում				4		
Համայնքում ծննդյանը ամ եամուգությամբ համեմատ, արտահաստության տույժով	5%	5%	5%	5%	X	Համայնքապետական տարածություն
3 և ավելի երեխաներ ունեցո վնսամիջնամասի ամ տախորդ տարրակա համեմատ, արտահաստության տույժով	0					
17.Համայնքում բնակչության առաջդիրական պահպանման և բարեփակման ծրագրերի իրականացում, արդյունավետ և մատչելի բժշկական սպասարկման պայմանների					X	Համայնքապետական տարածություն
ստեղծում						

ՀՀ Վարչականի հիմնային պատրաստությունների հիմնադրայությամ նվազագույն Նախարար տարրելա համեմատած, պատասխանած տուկուսներով	Համակիցապէ տա-ռուն, համայնքապէ տա-ռունի ենթակապէ ան թշշկապէ հաստատող ռուն-ներ	Փաստաթղթայ ին ուսանասիրով յուն կայ հարցում
Համակիցապէ Ենթակայությամ նվազագույն Տուկուսների կողմից այլ բուժական հիմնարկները ուղղութան ացցեմունքի բանակի նվազուած նպատակի նախարար տարրելա համեմատած	0	0
18. Հաճախթային հասպահական կամքին հաշմատամեմերի մասնակցության նվազանում	0	0
Համակիցապէ Կամքային կազմական միջոցառություններ, որոնց մասնացքը են սահմանադրություն ունեցող անձինք (օրինակ Շնորհանդիք միջոցառությունների թվաքանակի տուկուս) Համակիցապէ կամքային կամքությամ միջոցառություններին ընթացող պահանջ և հաջողականությունը ունեցող անձանց տուկուս)	0	0
Համակիցապէ Հաշմատամատ կազմական ուղղություն ունեցող անձինք (աշխատավոր համակարգություն ունեցող անձանց տուկուս)	X	Հաշմատամատ կազմական ուղղություն ունեցող անձինք (աշխատավոր համակարգություն ունեցող անձանց տուկուս)
19. Բարեգործության նվազանում	Հաշմատամատ կազմական ուղղություն ունեցող անձինք (աշխատավոր համակարգություն ունեցող անձանց տուկուս)	Հաշմատամատ կազմական ուղղություն ունեցող անձինք (աշխատավոր համակարգություն ունեցող անձանց տուկուս)

